

Værdiskabende Financial & Business Controlling med AI

Et idékatalog

Automatisér og optimér: AI i business og financial controlling

Kompleksiteten i finansfunktioner er steget markant de seneste år. Øgede regulatoriske krav, eksponentielt voksende datamængder og en stigende efterspørgsel på øjeblikkelig og værdiskabende rapportering lægger et konstant pres på controllere og finansprofessionelle.

Hvordan sikrer finansfunktionen, at det finansielle fundament er solidt, samtidig med at der bliver leveret dybdegående analyser og indsigt til forretningen? Paradoksalt nok kan en del af svaret findes i sproget – nærmere bestemt i sprogmodeller.

Sprog er nemlig langt mere end blot ord – det er mening, fortolkning, kontekst og forståelse. Og netop her kan store sprogmodeller (LLM'er) spille en afgørende rolle i at løfte finansfunktionens udfordringer.

Moderne AI-værktøjer som ChatGPT kan fx identificere mønstre i enorme datamængder, strukturere ustrukturerede informationer fra fakturaer, kontrakter og e-mails samt spotte afvigelser i transaktioner. Teknologien muliggør en hidtil uset grad af automatisering og analyse, der for Financial og Business Controllers frigiver tid til det, der virkelig skaber værdi for virksomheden: strategiske vurderinger, risikostyring og rådgivning.

Men teknologien er ikke uden begrænsninger. AI-modeller arbejder ikke deterministisk og kan derfor generere både falske positive og negative eller ganske simpelt overse eller opdigte vigtige elementer. Derfor kan de ikke erstatte finansfunktionens kontrolprincipper, men de kan forbedre dem.

Tænk på det sådan: AI lyser ikke mere op i allerede oplyste rum – men kan tænde lys i de helt mørke. Hvor man fx tidligere kun kunne foretage stikprøver, kan sprogmodeller nu analysere samtlige datapunkter.

AI er derfor ikke kommet for at udføre alle finansopgaverne – men for at give jer bedre indsigt og mere kontrol, når I kontrollerer og ikke mindst rådgiver. For hvor sprogmodellerne ikke altid perfekt opfylder fuldstændighed i sine enkelte analyser, giver de mulighed for mere fuldstændighed i populationen. Det handler derfor om at kombinere stringente kontrolprincipper med en fleksibilitet til at vurdere output fra maskiner, der arbejder anderledes end mennesker. Og om at kunne kende forskel på, hvornår der skal bruges AI, og hvornår noget kan løses med mere simple, deterministiske teknologier.

På de næste sider dykker vi ned i konkrete processer, hvor disse sprogmodeller kan styrke og forenkle arbejdet for både business og financial controlling. Vi viser, hvordan teknologien kan integreres i praksis – og hvordan den kan blive en gamechanger for jeres finansfunktion. Velkommen til fremtiden for financial og business controlling.

God læselyst.

Et kig ind i fremtiden:

Proceseksempler og løsninger

I det følgende får du en perlerække af gode ideer til, hvordan AI kan implementeres til at hjælpe finansfunktionen i din virksomhed. Der vil både være eksempler, der henvender sig til Business Controlleren, til Financial Controlleren og til begge.

Eksemplerne spænder bredt – fra masterdata til ansættelseskontrakter – men fælles for dem alle er, at de arbejder ud fra præmissen om, at du nu kan komme bedre i bund med dine analyser og få et mere fuldstændigt blik, hvis ikke en fuldstændig analyse, i dine processer ved at benytte kunstig intelligens.

Her får du et overblik over, hvilke eksempler du kan finde på de næste sider, hvor AI kan skabe værdi:

Operationalisering af kontrakter: Forpligtelser	s. 4
Operationalisering af kontrakter: Indtægter	s. 5
Asset Management: AI-konsolidering	s. 6
Effektivitet i ordreindtag	s. 7
Vurdering af igangværende arbejde	s. 8
Master data clean-up	s. 9
Overvågning af expense management	s. 10
Operationalisering af ansættelseskontrakter	s. 11
Overblik i rapporteringskommentarer	s. 12
Ad-hoc dataforespørgsler	s. 13

Et lille AI-ordbog med kernebegreber brugt i det følgende:

- **LLM:** Står for Large Language Model og dækker over en sprogmodel, som fx ChatGPT.
- **AI Vision:** Prætrænede AI-modeller, der kan aflæse billeder og tekst.
- **Automatiseringsværktøjer:** Dækker over en bred vifte af mere deterministiske løsninger såsom RPA, workflow, low code apps, integrationer mv.

Reducér risikoen for bod, sanktioner og dårlige kundeforhold

Emne: Operationalisering af kontrakter: Forpligtelser

Domæne: Business Controlling

Problem

Kontraktstyring er en væsentlig, men ofte underprioriteret opgave i økonomiafdelinger. Når komplekse leverandør- og kundekontrakter gennemgås manuelt, eller slet ikke gennemgås, øges risikoen for fejl og mangler betydeligt, ligesom der kan være oversete muligheder og optimeringer.

I store organisationer med tusindvis af kontrakter bliver processen uoverskuelig, hvilket fører til oversete forpligtelser, uopdagede bødeklausuler samt forpassede deadlines. Disse forseelser kan potentielt eksponere virksomheden for betydelige økonomiske risici såsom uforudsete sanktioner, kontraktbrud eller manglende overholdelse af lovpligtige krav.

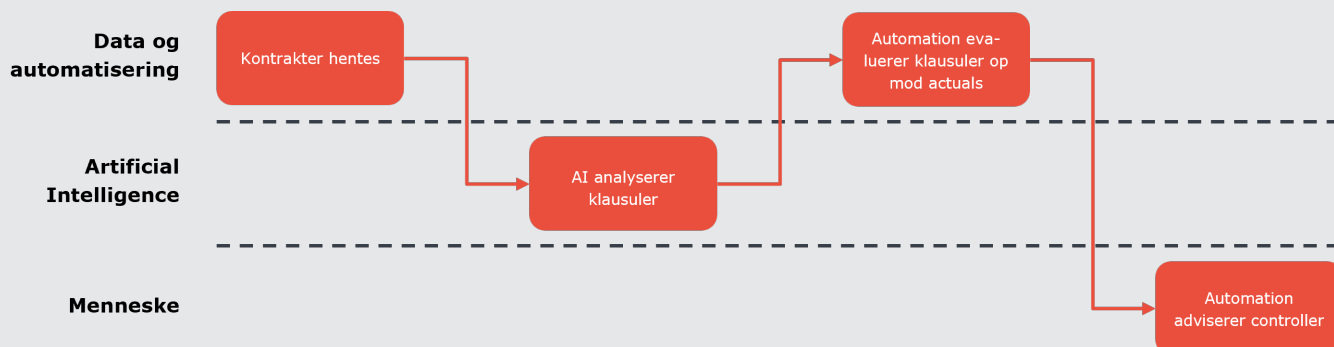
For controllere betyder det et øget pres for at sikre nøjagtighed, compliance og optimering i en proces, der er præget af kompleksitet og risiko.

Sådan løser AI og automation problemet:

- Vision AI-modeller kan behandle scannede kontrakter og PDF'er, hvilket gør ustruktureret indhold til brugbare, søgbare data.
- LLM'er kan hurtigt analysere og opsummere lange kontrakter, identificere kritiske forpligtelser, prisjusteringsklausuler og økonomiske sanktioner.
- Automatiseringsværktøjer udløser automatiske påmindelser om vigtige deadlines, KPI-mål mm. og sikrer løbende overvågning af kontraktoverholdelse.

Kombinationen af AI og automatisering muliggør, at kontraktrisici, der før var kun sporadisk appliceret, pludselig kan appliceres i højere grad på operationsdata. Dette gør, at controllers er i stand til mere fuldstændigt at skabe og have overblik over deres risici og muligheder – samt rapportere på disse.

Proceseksempel

Opnå mere korrekt fakturering – og fang oversete faktureringsmuligheder

Emne: Operationalisering af kontrakter: Indtægter

Domæne: Business Controlling

Problem

Mange virksomheder mister indtægtsmuligheder, uden at det bliver opdaget, fordi der opstår uoverensstemmelser mellem kontraktvilkår og de fakturaer, der sendes til kunderne.

Underfakturering, glemte serviceydelser eller forkert tilpassede betalingsplaner er hyppige fejl, som ofte ikke bliver fanget, fordi controllerne ikke har tid til at gennemgå hver faktura op mod kontrakten.

Disse små fejl virker måske ubetydelige i øjeblikket, men over tid kan de akkumulere og føre til markante økonomiske tab og tabte muligheder.

Sådan løser AI og automation problemet:

- Vision AI-modeller kan behandle scannede kontrakter og fakturaer, hvilket gør ustruktureret indhold til brugbare, søgbare data.
- LLM'er kan automatisk udtrække faktureringsvilkår fra kontrakter og sammenligne dem med de faktiske fakturaer og arbejdsordrer.
- Automatiseringsværktøjer udløser automatiske påmindelser på oversete prisjusteringsmuligheder og tabte indtægter identificeret af AI-modellerne.

Kontrakter er ikke kun risici, men også muligheder. Ved at sikre bedre operationalisering af kontrakter op imod fakturering kan AI og automatisering ikke bare afhjælpe uforudsete udgifter, men også oversete indtægter.

Proceseksempel

Data og automatisering

Kontrakter og fakturaer hentes

Artificial Intelligence

AI sammenligner faktura med kontrakt

Afvisninger flagges

Menneske

Controller adviseres og retter

Fra subjektive beskrivelser til indsigtsfuld data

Emne: Asset Management

Domæne: Business Controlling

Problem

I mange asset-tunge virksomheder med mange lokationer bliver der ofte udført fysiske inspektioner af aktiver via prædefinerede rapporteringer, som indeholder både kvantitative data i form af fx en skala og kvalitative data i form af tekst.

Udnyttelsen af disse checklister kan ofte variere i struktur og tilgang og kan i visse tilfælde endda være håndskrevne.

At håndtere disse ustrukturerede data er både tidskrævende og kompliceret, hvilket kan lede til tab af detaljeret og forretningskritisk viden. Data, der i stedet kunne lede til rettidige aktioner i forbindelse med behovet for reparationer eller udskiftninger. Ved at kombinere data med historiske vedligeholdelsesdata kan man endda få et billede af, om checklisterne indeholder de rette elementer for at eliminere risici.

Sådan løser AI og automation problemet:

- AI Visionsmodeller og LLM'er analyserer rapporteringer og andre dokumenter for ustrukturerede kommentarer og information og sammenfatter dette til data for et aktivt besluthningsgrundlag.
- Automatiseringsværktøjer tilvejebringer informationer fra faktisk vedligeholdelse, så der laves kryds-kontroller.
- Automatisering sørger for at registrere opdateret information eller eskalere vigtige advarsler og risici hurtigt og effektivt.

Med teknologien er finansfunktionen i stand til at levere indsigt om jeres inspektionsprocesser, der måske ikke var tilgængelige før, og levere indsigt, der har en direkte indvirkning på asset management.

Proceseksempel

Data og automatisering

Artificial Intelligence

Menneske

Spørgeskemaer og inspektionsdokumenter ind

AI udtrækker og fortolker ustruktureret information

Information krydstjekkes

Inspektører og controllers informeres

Strømlin dine ordrer og få mere præcise omsætningstal

Emne: Effektivitet i ordreindtag

Rolle: Business Controlling

Problem

Mange virksomheder med lang leveringstid (fx produktionsvirksomheder) bruger ofte ordreindtag som et kerneparameter i rapportering og business review på lige fod med omsætningen.

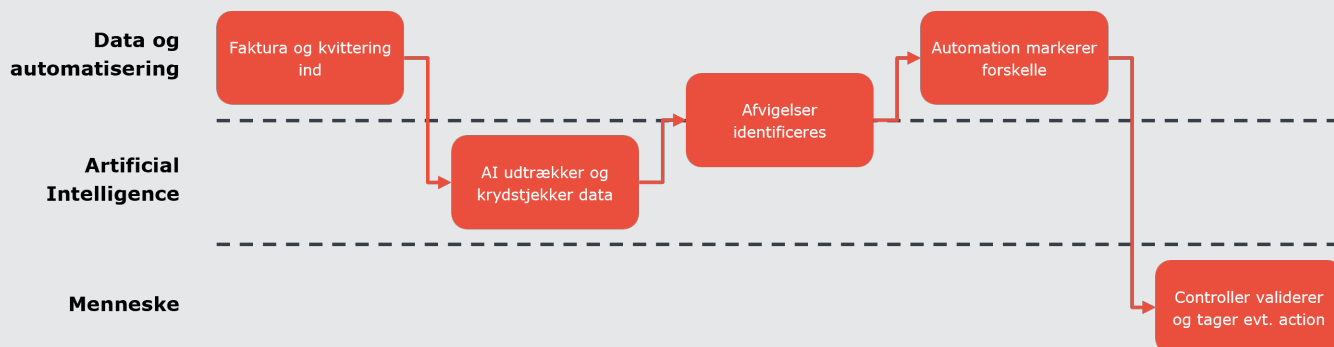
Ordreindtag foreligger ofte i ustrukturerede formater i en mellemting mellem en kontrakt og en faktura, der ikke let kan integreres i ERP-systemernes standardiserede workflows. Det øger risikoen for ufuldstændig data eller fejlhåndtering af kritisk ordreinformation.

Sådan løser AI og automation problemet:

- AI Visionsmodeller scanner og aflæser ordrer og relaterede dokumenter.
- LLM'er fortolker ordrer og øvrige dokumenter op imod hinanden samt mod evt. kontraktinformation.
- Automatiseringsværktøjer strømliner valideringsprocessen og eskalerer uoverensstemmelser.
- Automatiseringsværktøjer præsenterer de udtrukne data for relevante medarbejdere (fx salgsansvarlig) til validering og godkendelse, før data manuelt eller semi-automatisk indtastes i ERP-systemet.

AI og automatisering muliggør en mere direkte kobling på tværs af hele O2C-processen, som styrker kontrolmulighederne og skaber mere transparens.

Proceseksempel

Reducér fejl i stamdata og få dine fakturaer og rapporter til at stemme

Emne: Master data clean-up

Rolle: Financial & Business Controlling

Problem

Store mængder stamdata (kunde-, leverandør-, produktinformation osv.) kan være inkonsistente, ufuldstændige eller forældede, hvilket skaber risiko for fejl på tværs af alle processer. Eksempelvis kan inkonsistente kundedata føre til faktureringsfejl, dobbeltbetalinger eller ukorrekte momsopgørelser, mens forældede produktdata kan give unøjagtige lageropgørelser og kostpriser, der påvirker indtjening og beslutningsgrundlag.

Dubletter, inaktive/aldrig anvendte oprettelser og systemuoverensstemmelser komplicerer datahåndtering, øger risikoen for fejl og kræver tidskrævende manuelle kontroller for at kompensere for det manglende datafundament.

Manglende harmonisering på tværs af systemer skaber også udfordringer i supply chain management, fx forsinkelser og øgede omkostninger pga. forkerte leveringsadresser eller upræcise produktkategorier.

Sådan løser AI og automation problemet:

- LLM'er kan normalisere beskrivelser, enhedskoder, adresser osv. og derved sikre en højere grad af datakvalitet.
- Visionmodeller kan konvertere papirbaserede stamdata til digitale registreringer, som derefter kvalitetstjekkes – evt. af en LLM.
- LLM'er kan tilvejebringe strukturerede informationer fra ustrukturerede kilder, som derved kan mappes op i datastrukturer og kontrolleres.
- I kombination med automatiseringsværktøjer kan dubletter også analyseres, hvor en LLM vurderer, om to records er egentlige dubletter eller ej.

God, ren og relevant data er afgørende for enhver finansfunktion, der skal overvåge større operationer. AI kan hjælpe med at detaljekontrollere og rette data, så kontroller bliver bedre.

Proceseksempel

Data og automatisering

Rå stamdata ind
(CSV, PDF,
papirdokumenter)

Artificial Intelligence

Vision digitaliserer

LLM klassificerer og
standardiserer

Menneske

Mindsk svindel og få udgifterne til at følge dine politikker

Emne: Overvågning af Expense Management

Rolle: Financial Controlling

Problem

I mange organisationer bliver personlige udgifter godkendt med korte, tekstbaserede forklaringer som fx "kundemiddag" eller "rejseudgifter". For travle controllers betyder dette, at gentagne eller vage beskrivelser let kan glide igennem uden nærmere kontrol.

Manglen på tid til at gennemgå hver enkelt udgiftsforklaring manuelt gør det nemt at overse brud på virksomhedens politikker eller skjult svig.

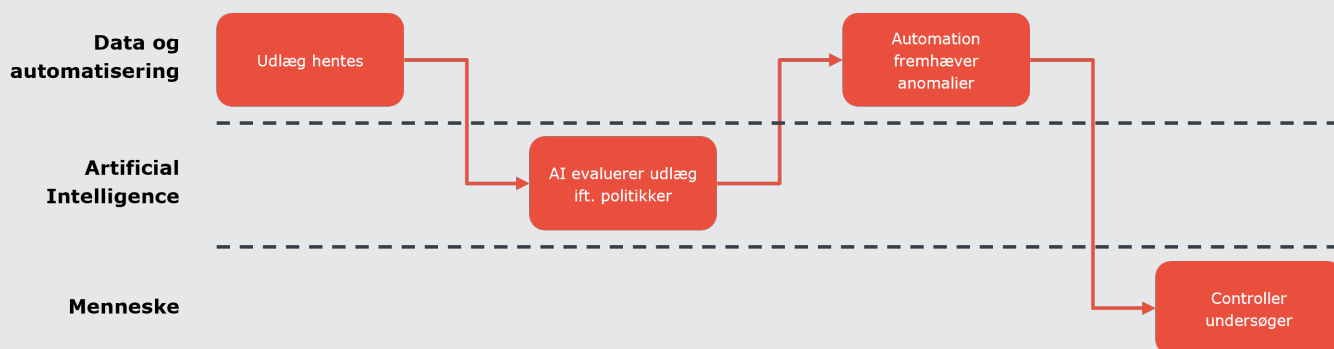
Dårlige og uretmæssige begrundelser, der ikke stemmer overens med interne retningslinjer, udgør en overset risiko i mange virksomheder, hvilket kan lede til manglende overholdelse af interne retningslinjer eller lovgivning på området.

Sådan løser AI og automation problemet:

- Ved at analysere sproget i udgiftsbeskrivelser kan LLM'er identificere uklare, genbrugte eller politikstridige begrundelser, som ellers ville gå ubemærket hen.
- Ensartede udgiftstyper grupperes baseret på erfaring og historik, hvilket gør det lettere for AI at opdage usædvanlige mønstre eller afvigelser.
- Udgifter, der bliver markeret som mistænkelige, sendes vha. automatiseringsværktøjer automatisk videre til controllers for yderligere gennemgang, før de kan godkendes.

Godkendelse af udlæg er både en manuel opgave og en kontrolopgave. Ved at bygge en automatiseret funktion ind, der evaluerer hvert udlæg med udgangspunkt i politikker og regler, kan både tid og risici afhjælpes på én gang.

Proceseksempel

Kontrollér at løn og bonus stemmer med kontrakter og lovgivning

Emne: Operationalisering af ansættelseskontrakter

Rolle: Financial Controlling

Problem

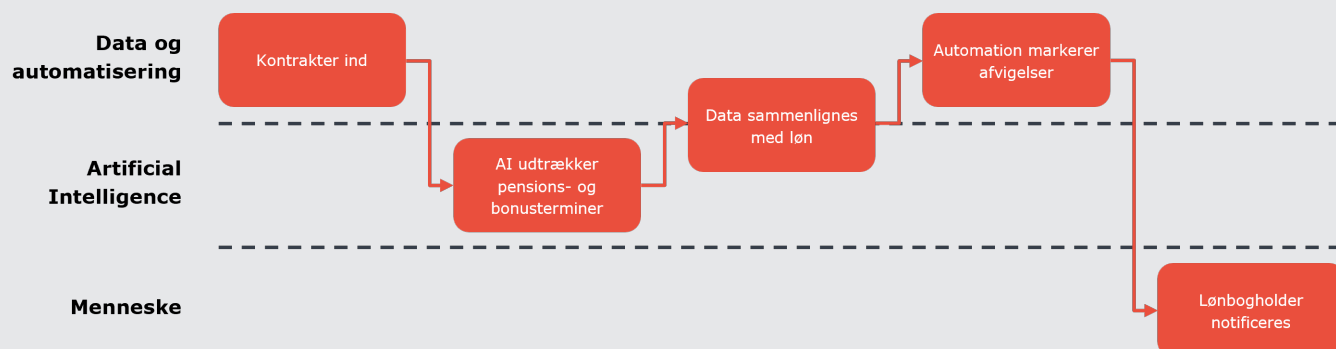
Virksomheder overser ofte fejl i pensionsbidrag, bonusordninger eller anden variabel kompensation, hvilket kan føre til medarbejderutilfredshed, fejlbehæftet data, manglende overholdelse af kontraktlige forpligtelser og potentielle juridiske risici.

Problemet opstår ofte, fordi medarbejderkontrakter varierer i indhold og format, og fordi de sjældent er samlet ét sted. Dette gør det svært for finansfunktionen (eller HR/Løn) at få et samlet overblik over de korrekte omkostningsbaser, løbende hensættelser og eventuelle afvigelser i forhold til kontraktlige og lovgivningsmæssige krav.

Sådan løser AI og automation problemet:

- LLM'er anvendes til at gennemgå medarbejderkontrakter og identificere specifikke vilkår for pension og bonus, såsom satser, kriterier og udbetalingsbetingelser.
- Automatiseringstværværktøjer sammenligner kontraktvilkår med faktiske løndata for at verificere, at udbetalinger stemmer overens med kontraktlige forpligtelser og gældende lovgivning.
- Afvigelser, såsom manglende pensionsbidrag eller fejl i bonusudbetalinger, identificeres automatisk og rapporteres direkte til relevante medarbejdere i Finans eller Løn.

Proceseksempel

Konsolider indsigt og rapporteringer og få overblik på tværs af enheder

Emne: Overblik i rapporteringskommentarer

Rolle: Financial Controlling

Problem

I større virksomheder med mange juridiske enheder modtager gruppefunktionen ofte et stort antal rapporteringer på månedsbasis og/eller kvartalsbasis. Disse rapporteringer indeholder som oftest strukturerede data i form af tal, men ofte også ustrukturerede data i form af kommentarer til konkrete områder eller specifikke tal.

For gruppefunktionen kan det være svært at danne et overblik over disse kommentarer, vurdere væsentligheden og risici, udvælge, hvad der skal undersøges nærmere, samt foretage sammendrag på tværs af enhederne.

Tiden går derfor ofte med at håndtere data fremfor at bruge data til at skabe værdi og indsigt.

Sådan løser AI og automation problemet:

- LLM'er analyserer fritekst-kommentarer fra rapporteringen for at identificere nøgleord og temaer.
- Datagruppering strukturerer kommentarer efter tema, enhed eller område og skaber et samlet overblik, fx "4 ud af 10 enheder rapporterer faldende dækningsgrader."
- Automatiseringsværktøjer genererer et visuelt "kommentar-dashboard," der fremhæver gentagne temaer og kritiske problemstillinger og distribuerer det automatisk til ledelsen og/eller controllere.

Opsummering, gruppering og analyse af fragmenterede kommentarer er en kerneevne for en sprogmodel, som skaber overblik i både strukturerede og ustrukturerede data. Det giver ledelsen og controllere hurtigere adgang til de vigtigste indsigter, så de kan fokusere på at træffe informerede beslutninger frem for at bruge tiden på manuel datahåndtering.

Proceseksempel

Data og automatisering

Automatisering henter rapporter

Artificial Intelligence

AI analyserer nøgleemner

Resultater grupperes

Menneske

Controller behandler data

Få hurtigere svar på dataspørgsmål og opnå mindre afhængighed af IT-teams

Emne: Ad-hoc dataforespørgsler

Rolle: Financial & Business Controlling

Problem

Som controller har du brug for hurtigt at kunne dykke ned i virksomhedens data for at opdage nye tendenser, forklare afvigelser eller finde svar på spontane spørgsmål. De eksisterende rapporter og systemadvarsler er gode til at belyse faste områder, men når der opstår et nyt behov, mister du ofte tid og indsigt, fordi du skal vente på IT-teams eller andre specialister for at få nye dataudtræk.

Det betyder forsinkelser og ekstra koordinering – og du risikerer at træffe beslutninger uden at have den fulde indsigt.

Sådan løser AI og automation problemet:

- En LLM sættes op til at forstå din databases struktur. Når du herefter spørger om data – i et naturligt sprog - oversætter LLM'en din forespørgsel til kode, der kan anvendes på databasen direkte. Sprogmodellen oversætter således din ustrukturerede forespørgsel til en struktur, der modsvarer dataens struktur.
- Automatiseringsværktøjer eksekverer herefter forespørgslen på databasen i læseadgang og leverer resultatet tilbage til dig i struktureret format.

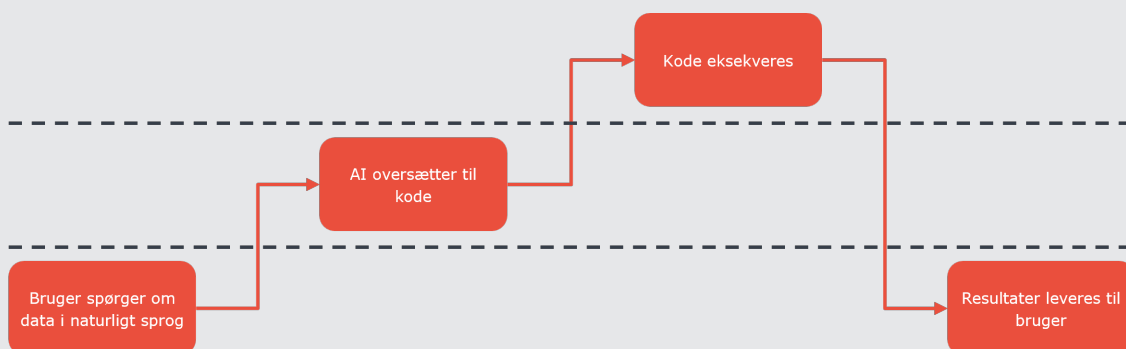
På den måde kan du hurtigt foretage ad-hoc-analyser uden at skulle vente på, at IT-afdelingen eller eksterne specialister sætter tid af. Fordi AI'en både forstår, hvad du leder efter forretningsmæssigt, og hvordan man skriver databasens kodesprog, kan den let samle præcis de data, du har behov for.

Proceseksempel

Data og automatisering

Artificial Intelligence

Menneske

Fra idé til forandring

Du har netop læst vores idéer til, hvordan man kan bruge AI til at udføre flere kontroller og skabe større indsigt end tidligere muligt.

Du har måske bemærket, at alle forslagene er high level. Og du har helt ret. For hver virksomhed har sine egne krav og udfordringer, og der findes ikke en AI-knap, der kan løse dem alle på den helt samme måde.

Hvad vi dog håber, du har fået med, er et ændret mindset – AI kan øge mængden af gennemsyn og kan evaluere kvalificeret på tværs

af endog meget forskellige, ustrukturerede datatyper. Og dét er interessant.

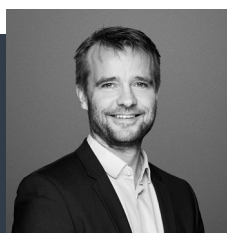
Tag anvendelsesforslagene med hjem. Tænk over dem. Sæt dem i kontekst med jeres udfordringer. Og har du en idé om, at der kunne være værdi i at gå et spadestik dybere – så tag fat i os.

Vi er altid klar på en interessant dialog og på at hjælpe jer med at omsætte mindset til merværdi.

Morten Boldsen
Partner i Finance IT Services

+45 22 20 53 27
mboldsen@basico.dk

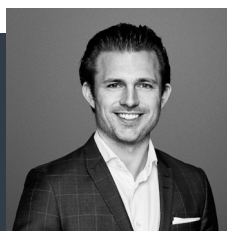
Casper Oxlund-Mariegaard
Senior Partner i CFO Services

+45 28 86 01 93
coxlund@basico.dk

Lasse Rindom
AI Lead i Finance IT Services

+45 25 30 91 89
lrindom@basico.dk

Mads Alsø Bjørkmann
Senior Manager i CFO Services

+45 31 15 66 31
mbjorkmann@basico.dk

Jacob Schaltz
Manager i Finance IT Services

+45 22 97 09 54
jschaltz@basico.dk

Jeppe Wennervald Normann
Consultant i CFO Services

+45 30 57 85 90
jnormann@basico.dk

BASICO

Philip Heymans Allé 3, 5.
DK-2900 Hellerup

Kalkværksvej 5, 8.
DK-8000 Aarhus C

702 703 71
info@basico.dk